

Akutní záněty středního ucha – akutní otitidy

Záněty středního ucha jsou jednou z nejbolestivějších infekcí dětského věku. V předškolním věku jsou častější a charakterističtější než v batolecím a kojeneckém věku. U nejmenších dětí jsou zpravidla obtížně rozpoznatelné (viz kapitola Kojenci). Diagnózu obvykle stanoví až lékařské ORL vyšetření. Nebo ji prozradí po spontánním prasknutí bubínku u nepoznaných otitid výtok z ucha a úleva z neklidu, provázeného odmítáním tekutin či potravy vůbec. Někdy i laik rodič dotykem za uchem nebo na zevním uchu rozliší bolestivost postiženého ouška oproti oušku nepostiženému. Obecně mohou záněty středního ucha doprovázet další infekční nemoci v oblasti hlavy ať s horečkou či bez ní, rýmou. Současně či následně bývají zánět hrdla či záněty vedlejších dutin nosních, nebo i vyrážková dětská onemocnění, jako je pátá a šestá dětská nemoc. Spalničky a zarděnky vzhledem k všeobecnému potlačení očkováním nebývají ve hře. Na druhé straně se otitidy objevují i zcela samostatně a náhle. K dispozici máme několik léků, které podáváme v rychlém intervalu po deseti či patnácti minutách opakovaně. Můžeme je i střídat podle vyjádřených příznaků. Všechny již známe od dřívějších nemocí. Jejich užití je dáno výskytem chorobných příznaků, jež jsou u závažných nemocí dosti obdobné. Ať již jde o rýmu či jiná infekční onemocnění. Při pečlivém pozorování a zhodnocení základních i doprovodných známek můžeme stanovit dobrý lék. Nebojme se léky i prostřídat a zůstat pak u léku, který promptně zabral. Důležitý je i včasný začátek léčby. Zkušenosti z předchozího léčení homeopatiky nás pochopitelně podpoří. Následná ORL kontrola je vhodná. Může se vám ale (krásně) stát, že při ní je ucho již klidné a bez zánětu. Naopak při postupu zánětu do soscovitého výběžku za uchem s výraznou bolestivostí je léčba na ORL oddělení naprosto nezbytná a nesnese odkladu (!).

● **Tab. 4.7 Záněty středního ucha**

Zkratkou k léku	
Prudký nástup horečky se zarudnutím ucha .Dítě se za něj chytá. Vy se ho dotknout nesmíte. Často předcházelo „nafoukání“ do ucha.	Aconitum
Následují-li po Aconitu ještě pálivé a bodavé bolesti. (Včelka přece bodá a pak to pálí.) Někdy se přidává zánět hrdla či angína, též narůžověle prosáklé.	Apis
Prudká, náhlá bolest v uchu. Vystřeluje do krku. Zlepší teplý obklad. Zhoršení večer. Hrozí přehřátí. Léky na teplotu – i Belladonna 30 CH a vyšší ředění, 5x po 15 minutách. Nejlépe ve vodě. Ibuprofenové léky, sprcha.	Belladonna
Bolesti soscovitého výběžku za uchem. Hrozí kostní zánět. Podobně další kosti v okolí. Červené tváře. Pálí jako paprika. Je to paprika!	Capsicum anuum
Dominuje zuřivý vztek. V uchu horko. Lalůček rudý. Zhoršení večer. Chvilinku uleví nošení. Někdy jedna tvář červená, druhá bílá.	Chamomilla
Další nemoc z vlhka. Promoknutí, mlhy, dlouho mokré plavky.	Dulcamara
Pozvolný začátek. Teplota kolem 38 stupňů Celsia. Tepavé bolesti. Někdy kapky krve v uchu či krvácení z nosu.	Ferrum phosphoricum
Opakované záněty dutin spolu s otitidami. Častěji vlevo. Tuhý hlen vzadu v hrdle. Doprovází i puchýřovité angíny.	Kalium bichromicum
Vodnatý výtok z ucha i nosu. Rachůtky a lupání v uchu. Zhoršení sluchu. Bodavá bolest v uchu při změně nadmořské výšky.	Kalium muriaticum
Typicky začne vlevo. Bolest začne ráno či hluboko v noci. Zhorčuje polykání. Vysoká, setrvalá teplota. Někdy s tmavorudou angínou, začátek vlevo.	Lachesis
Jsou stranově zrcadlové. Zhoršení mezi 16. až 20. hodinou. Uleví teplé nápoje, je ale bez žízně. Nadýmání břicha.	Lycopodium
Vystřelující bolesti do úst a zubů. Slinění, otoky. Velká horečka.	Mercurius sol.
Pozvolný, jakoby líný nástup potíží. Nedoslýchání. Zarudlý boltec ucha a kolem ústí zvukovodu. Svědění uvnitř. Filozofuje i v nemoci. Ale smutně.	Sulfur

Aconitum je indikováno při prudkém nástupu horečky se současným zarudnutím ucha, za které se dítě opakovaně chytá, vy se ho ale dotýkáte jen přes jeho protesty.

Je velká žízeň, dítě chce opakovaně pít. Důležitou známkou je předchozí vystavení chladu a průvanu.

Apis často následuje po podávání Aconita, vznikají-li bodavé a pálivé bolesti. Úleva nastává po přiložení chladivých obkladů na ucho, kterých se dítě dožaduje. Pro záněty typu Apis je typické ono vodnaté prosáknutí tkání. Tedy i se zánětem hrdla či současnou angínou s charakteristickým vodnatým prosáknutím čípku mezi krčnými mandlemi.

Arsenicum album podáváme při pálivých bolestech ucha. Začíná zpravidla později večer, stupňuje se kolem půlnoci. Nenápadný vodnatý výtok z nosu, který ale odírá kůži, může být dobrou rozlišovací známkou proti jiným homeopatickým typům otitid. Nepřehlédnutelná je veliká plačtivá úzkost malého pacienta a dráždivost střídající se s chvílemi apatie.

Belladonna je základním lékem při prudkém začátku bolesti v postiženém uchu, na které si dítě nechce nechat sáhnout. Bolesti mohou i vystřelovat do krku. Zlepšení může nastat teplým obkladem. Vedoucí známkou je sálavá horkost. Rychle se zvyšuje horečka, nezívdka se zrudnutím obličeje. Následuje pocení. Dítě má unavené oči. Celkově je velmi neklidné, střídavě vzteklé i úzkostné. Obtíže nastupují často večer. Důležitá je i kontrola větší horečky pomocí léků na teplotu (vhodný je Ibalgin, Nurofen, Brufen). S případným celkovým ochlazováním pomocí sprchování odraženou vodou (tedy méně než vlažnou) začínáme při teplotách přes 39,6 stupně Celsia.

Capsicum anuum pomáhá, objeví-li se výrazné bolesti kostí, zejména soscovitého výběžku za uchem, hrozí-li nebo nastává jeho zánět, mastoiditida (k lékaři!). Dětem je zima a vadí jim chlad a zejména průvan. Mívají červené tváře, pocity pálení a bolesti v ústech a hrdle.

Chamomilla řeší otitidu, která zapříčiňuje obrovský vztek a neklid. Podobně jako u růstu prvních zoubků některých dětí bývají obtíže večer a v noci. Někdy se objevují i společně. V uchu pociťují horko, ušní lalůčky jsou červené, překrvené. Stejně tak může být červená tvář na postižené straně, druhá je bledá a studená. Přítomna bývá horečka a pocení hlavně na čele a ve kšticí. Přechodné zklidnění nastává nošením v náruči.

Dulcamara bývá lékem volby při otitidě vzniklé přítomností vlhka – promočení deštěm, ve vlhkém, mlžném počasí či po koupání.

Ferrum phosphoricum je vhodné u zánětu středního ucha, který nastupuje pozvolna. I teplota je zvýšená středně, kolem 38 stupňů Celsia. Bolesti jsou tepavé.